

Вклучување на вработените во управувањето-свест, експеримент, мониторинг

Проектот WIM3 помогна да се продлабочи разбирањето во земјите учеснички за важноста на шемите за учество на работниците и им служеше на претставниците на работодавачите и работниците како алатка за размена на know-how и искуство. Беше корисно и се уште е корисно да се запознаат сите релевантни засегнати страни со правото и политиките на ЕУ, како и да служи како олеснувач за да се подготват/подобрат новите/постоечките закони за вклучување на вработените, земајќи ги предвид законите и политиките на ЕУ.

Во согласност со вредностите и потребите на ЕУ во индустриските односи, важно е да се подигне свеста за значењето на улогата на претставниците на вработените во компаниите не само во земјите-членки на ЕУ, туку и во земјите кои се во било која фаза од процесот на пристапување на ЕУ. За таа цел, во минатото успешно се имплементираа два проекти- „WIM: Вклучување на вработените за подобро и одржливо управување во претпријатијата во Словенија, Македонија, Црна Гора и Србија“ и „WIM2: Вклучување на вработените- директно кон предизвиците“. Додека целта на проектот WIM беше да се идентификуваат моменталните состојби и постојаното законодавство за вклученост на вработените во претпријатијата (главно) во земјите кандидати, како и да се иницираат активности за запознавање на националните социјални партнери, органи и актери на ниво на компанија со содржината на ЕУ Законот за вклучување на вработените, проектот WIM2 беше фокусиран на барање конкретни решенија или можни начини за пренесување на тој дел од европскиот правен поредок, кој се однесува на учеството на вработените во процесите на донесување одлуки.

Проектните активности покажаа дека ниту еден од учесниците во ЕУ нема правна рамка за учество на вработените во претпријатијата. Но, сите од нив имаат добро организирани синдикати, основани на сите нивоа- ниво на компанија, ниво на филијали и национално ниво. Кандидатите на ЕУ треба да работат на подигнување на свеста за потенцијалните придобивки од спроведувањето на моделот на учество на работници во процесите на донесување одлуки, како и за идентификување на предизвиците и менталните бариери што може да го попречат таквото спроведување. Клучниот идеен предизвик не е само правна природа, туку предизвик за поставување на институтот за учество на вработените во донесувањето на одлуки во постојната

рамка за правни и културни индустриски односи. Во иднина е неопходно да се работи со синдикатите во однос на ова прашање, да ја дефинираат нивната улога во очекуваната идна држава и консензусно да ја рedefинираат улогата на синдикатите ако се сметаат за неопходни и да ја разграничат улогата на синдикатите и работничките совети во иднина.

Активностите на проектот WIM3 беа префрлени од општо информативни до конкретни. Имено, беше имплементиран експериментот во пилот-компаниите (имплементација на нацрт- законите за вклучување на вработените врз основа на решенијата од WIM2 „Учество на работниците во Законот за управување“). Ова додаде вредност и ги воведо вистинските придобивки од учеството на вработените во процесите на донесување одлуки. Активностите и резултатите се однесуваат на сите релевантни засегнати страни- влади, работодавачи и синдикати, не само во земјите каде што се спроведе експериментот (Македонија, Црна Гора), туку и во другите земји кандидати за ЕУ и потенцијални кандидати.

